

ným přihlášením zavinila, že dávka o 3333 Kč 24 h byla vyměřena výše, než vyměřena býti měla. Tvrzení toto není správné, neboť žalobkyně, uvedši v přiznání k dávce z přírůstku hodnoty to, co považovala za potřebné, by případných trestních následků se vyvarovala, vykonala jen své právo a nemůže proto žalovaný žalobkyni odpírati náhradu jí již skutečně zaplacené dávky, když její zaplacení kupní smlouvou ze dne 1. února 1919 na se vzal. Na tom ničeho nemění okolnost, že následkem podané stížnosti žalovaného dávka žalobkyni předepsaná a jí zaplacená bude snad o celý svrchu uvedený obnos snížena, neboť podání stížnosti, nemajíc odkládacího účinku, nezabránilo, by od žalobkyně dávka cestou exekuce nebyla vymáhána. V důsledcích toho má žalobkyně právo na žalovaném žádati všechno to, co skutečně jako dávku z přírůstku hodnoty zaplatila.

Čís. 2443.

Převzal-li kupitel smlouvou zaplacení dávky z přírůstku hodnoty, může se prodávatel domáhati na kupiteli splnění závazku, jakmile mu dávka byla předepsána.

(Rozh. ze dne 28. března 1923, Rv I 889/22.)

V kupní smlouvě zavázal se kupitel, že zaplatí dávku z přírůstku hodnoty. Když prodávateli doručen byl platební rozkaz na dávku z přírůstku hodnoty, zaslal jej kupiteli s žádostí, by dávku zaplatil. Kupitel však dávky nezaplatil, načež prodávatel byl zemským inspektorátem důrazně upomenut, by dávku sám zaplatil. Žalobu prodávatele na kupitele, by bylo uznáno právem, že žalovaný jest povinen zaplatiti zemské pokladně zemskou dávku z přírůstku hodnoty, *p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* zamítl. *D u v o d y*: Po náhledu soudu nelze závazek, žalovanou dle smlouvy převzatý, totiž zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty, posuzovati dle předpisu §u 881 obč. zák. o smlouvách ve prospěch osob třetích. Dle nařízení vlády republiky Československé ze dne 23. září 1920, čís. 545 sb. z. a n., má povinnost, platiti dávku z přírůstku hodnoty, zcizitel, tedy v tomto případě žalující, a teprve při nedobytnosti dávky u zcizitele ručí za ni nabyvatel, tedy v tomto případě žalovaná. Dle téhož nařízení vlády dávku tu vyměřuje a vybírá v Čechách zemský inspektorát pro zemské dávky, a jest dávku zaplatiti u zemské pokladny. Nárok zemské pokladny na zaplacení dávky z přírůstku majetku v první řadě proti žalujícímu, a teprve pro případ nedobytnosti u žalujícího proti žalované spočívá v předpisu práva veřejného bez ohledu na zavázání se té neb oné strany, a povinnost žalujícího jako zcizitele ku placení dávky trvá přes závazné prohlášení žalované jako nabyvatelky; teprve, je-li nárok na zaplacení dávky naproti zciziteli nedobytným, což zjistí se teprve při vedení exekuce, mohl by zemský inspektorát požadovati a vymáhati zaplacení na nabývajících. Žalobce měl by oprávnění k žalobě na žalovanou jen tenkrát, kdyby prokázal, že předepsanou dávku z přírůstku hodnoty zemskému inspektorátu sám zaplatil; toho však žalobce ani netvrdí, a slušelo proto neodůvodněnou žalobu zamít-

nouti. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y : V této při jde o zaplacení dávky z přírůstku hodnoty, kterou podle Šu 13 (1) vl. nařízení ze dne 23. září 1920, čís. 545 sb. z. a n., platí zcizitel, kterým je v tomto případě žalobce. Této zákonem mu uložené povinnosti mohl by se žalobce s účinkem zbavit a ji na žalovanou přesunouti jen za souhlasu oprávněného inspektorátu pro zemské dávky, který ji podle Šu 15 zmíněného zákona vyměřuje a vybírá, poněvadž podle třetího odstavce Šu 13 žalovaná jako nabyvatelka za ni pouze ručí v případě nedobytnosti u zcizitele. Souhlas ten oprávněným inspektorátem dán nebyl, neboť týž, upomenuv žalobce, odmítl výslovně žádost žalované na placení dávky v nabízených splátkách a že by byl později souhlas projevil a na místě žalobce přijal žalovanou, žalobce ani netvrdí, tím méně dokazuje. Podle toho má ujednání, obsažené ve smlouvě, že kupující se zavazuje zaplatiti i dávku z přírůstku hodnoty, o které žalobce nárok opírá, toliko ten význam a účel, že žalovaná nahradí žalobci dávku, kterou on po zákonu zaplatiti musí. Důsledkem toho nelze uznati žalobcovo oprávnění k této žalobě, pokud nevykáže, že dávku zaplatil.

N e j v y š š í s o u d uznal dle žaloby.

D ů v o d y :

Dle předpisu příl. 2. k cis. pat. ze dne 9. prosince 1915, čís. 83 z. zák. pro Čechy, kterou zavedena byla obecní a zemská dávka z přírůstku hodnoty, jest nepochybně dávka tato dávkou veřejnou, kterou platiti jest povinen zcizitel, v tomto případě žalobce. Tato veřejnoprávní povaha dávky z přírůstku hodnoty nevylučuje však soukromoprávního závazku žalované, by, jak v kupní smlouvě skutečně učinila, zavázala se, za žalobce dávku tuto přímo zaplatiti, neboť takovýto přesun povinnosti zcizitele k zaplacení dávky z přírůstku hodnoty není ani v onom řádu ani v jiných předpisech zákonných zakázán, nýbrž jest naopak v uvedeném zemském zákoně možnost a přípustnost jeho předpokládána. Sluší proto přisvědčiti tvrzení dovolání, že závazek žalované k zaplacení dávky z přírůstku hodnoty za žalobce jako zcizitele zákonně jest přípustným, i když jedná se o dávku veřejnoprávní, která proti zciziteli jako dlužníku a nabyvatelce jako ručitelce politickou exekucí má býti vymáhána. Z toho plyne, že není správným názor soudu odvolacího, že žalobce, pokud sám dávku z přírůstku hodnoty nezaplatil, nebo pokud inspektorát pro zemské dávky, který v tomto případě dávku vyměřil, na místě žalobce žalovanou jako jedinou dlužnici nepřijmul, nemá práva domáhati se na žalované splnění smluvně převzaté povinnosti k zaplacení dávky z přírůstku hodnoty, neboť veřejnoprávní povaha této dávky a předepsaný způsob jejího vymáhání nemají se soukromoprávní povinností žalované, smluvně převzatou, co činiti a žalobce má právo, když mu dávka z přírůstku hodnoty byla předepsána a on o její zaplacení jest upomínán, žádati na žalované, by své smluvní povinnosti ohledně zaplacení této dávky vyhověla, ať již sám dávku zaplatil čili nic a ať inspektorát pro zemské dávky platy na předepsanou dávku z přírůstku hodnoty žalovanou učiněné, přijal od ní jako jediné dlužnice nebo jako zástupkyně (plnomocnice) žalobcovy. Okolnost, že snad inspektorát pro zemské dávky

se žalovanou ohledně zaplacení této dávky jednal a jí ochoten byl měsíční splátky povolit, na stav věci a soukromoprávní povahu závazku žalované, dávku tu za žalobce zaplatiti, nemá vlivu, zvláště když soudy nižšími zjištěno nebylo a ze spisů není patrné, že zemský inspektorát pro dávky skutečně žalované lhůty k zaplacení zažalované dávky z přírůstkem hodnoty povolil.

Čís. 2444.

V tom, že řidič silostroje, vyhýbaje se povozu, vjel na silniční banket, nelze ještě spatřovati porušení silničního řádu pro Čechy. Poměr zavinění řidice silostroje k spoluzavinění poškozeného úrazem.

(Rozh. ze dne 28. března 1923, Rv I 1068/22.)

Žalobce, jda po pravém chodníku silnice, odděleném patníky od jízdni dráhy, byl zasažen poštovním autobusem, za ním jedoucím, jenž, vyhýbaje se vozu před ním jedoucímu, zabočil na pravý chodník silnice. Žalobu o náhradu škody z tělesného zranění proti řidiči Josefu H-ovi a čs. eráru (majiteli autobusu) **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** zamítl, **o d v o l a c í s o u d** uznal žalobní nárok proti oběma žalovaným co do důvodu dvěma třetinami po právu.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalovaných uznal žalobní nárok co do důvodu po právu jednou třetinou.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) uplatňují oba dovolatelé neprávem potud, pokud je spatřují v tom, že byla odvolacím soudem vůbec vina na nehodě žalobcově u Josefa H-a shledána. Nelze ovšem přičítati vinu Josefu H-ovi proto, že, vyhýbaje povozu, vjel na silniční banket. Není totiž proti silničnímu policejnímu řádu v Čechách, vjede-li se s vozidlem na banket silnice, neboť jízda po silničním banketu v českém silničním policejním řádu ze dne 15. června 1886, čís. 47 z. z. není zapovězena a naopak v §u 17 policejního řádu pro erární silnice v Čechách ze dne 21. června 1886, čís. 54 z. zák. přímo je vysloveno, že se záповěď, jezdit po banketu, nevztahuje na případ vyhýbání. Než přes to nutno Josefu H-ovi přičísti také vinu na nehodě žalobcově, neboť, pustiv se zřetele chodník a hledě jen k povozu T-ovu, jemuž se vyhýbal, nedbal náležitě pozornosti, kterou netoliko § 1297 a 1299 obč. zák., nýbrž zvláště § 45 nařízení ze dne 28. dubna 1919, čís. 84 ř. zák., řidiči motorových vozidel ukládá. Odvolací soud proto právem uznal, že Josef H. nehodu žalobcovu spoluzavinil. Že i žalobce je na své nehodě spoluvinen, je rozhodnuto s konečnou platností. Jedná se jen o to, jakou měrou je vinen na nehodě Josef H. a jakou žalobce. U této otázky dlužno přisvědčiti dovolání, že odvolací soud nesprávně věc posoudil, uznáv, že vina žalobcova je menší a že Josef H. má na nehodě vinu dvěma třetinami. Uvážiti jest, že Josef H. dal závčas výstražné znamení, že zmínil rychlost tak, že jel jen co noha nohu mine a že v tomto tempu zabočoval k chod-